

СТ А Н О В И Щ Е

От: *доц. д-р Любомир Владимиров Тодоров; УНСС;*
Научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност /анализ на стопанската дейност/“

Относно: *дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„ДОКТОР“** по научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност /Анализ на стопанската дейност/“ в УНСС*

Автор на дисертационния труд: *Албена Огнянова Георгиева*
Тема на дисертационния труд: *„**Методологични и приложни аспекти на бизнес анализа при управлението на стойността на компанията**“*

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 744/23.03.2022г. на Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към *катедра „Счетоводство и анализ“* на УНСС по *научна специалност* съгласно Заповед на Зам.-ректора по НИД на УНСС № 965/20.04.2015г. Обучението е осъществено в *редовна* форма през периода 11.03.2015г. – 11.03.2018г. и в *задочна* форма през периода 11.03.2018г. – 11.03.2022г.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд представлява **цялостно и завършено научно изследване** с общ обем от 240 стандартни страници, от които 64 страници приложения. **Той е добре структуриран и логически изграден.** Състои се от увод, четири глави, заключение, приложения и използвана литература. Някои от съдържащите се в разработката идеи, резултати и изводи са представени схематично, посредством диаграми (20 на брой фигури). **Темата на дисертационния труд е дисертабилна. Тя е актуална по няколко причини:**

Първо, стойността на компанията понастоящем е важен бизнес показател, който се е превърнал в една от водещите стратегически цели на корпоративния мениджмънт;

Второ, бизнес анализът е функция и инструмент на стопанското управление и като такъв той има решаваща роля при вземането на управленски решения, свързани с управлението на стойността на компанията. В този смисъл, неговото усъвършенстване е важно за управлението;

Трето, в специализираната литература и научите изследвания до този момент липсват разработки, които да обвързват бизнес анализа с управлението на стойността на компанията.

Формулираните от авторката в увода цели, задачи, обект, предмет, теза, хипотеза и методология на изследването са ясно дефинирани и са в унисон с избраната тема. В дисертационният труд, авторката си е поставила две основни цели:

1) Да изследва и демонстрира възможностите на съвременния бизнес анализ по отношение оценката и управлението на стойността на компанията, посредством практически анализ и оценка на индустриална компания.

2) Да изследва възможностите за развитие и усъвършенстване на бизнес анализа във връзка с управлението на стойността на компанията и да предложи конкретни модели, подходи и решения.

За постигане на целите, са дефинирани **осем на брой задачи, които реално са изпълнени**, което предопределя крайната завършеност на дисертационния труд и получените резултати, някои с приносен характер за теорията и практиката на бизнес анализа.

Обект на изследване в дисертационния труд са методологичните и приложни аспекти на бизнес анализа при управлението на стойността на компанията. **Предмет** на изследване са възможностите на съвременния бизнес анализ при оценката и управлението на стойността на компанията, както и възможностите за неговото развитие и усъвършенстване в този аспект.

Основната изследователска теза е, че бизнес анализът има значителна роля при управлението на стойността и неговото усъвършенстване в този аспект може да създаде предпоставки за по-рационални управленски решения, повишаване стойността на компанията в дългосрочен план, повишаване на доходността за акционерите и подобряване на финансовото ѝ състояние. Във връзка с формулираната теза е изведена следната работна хипотеза: развитието и усъвършенстването на

бизнес анализа във връзка с управлението на стойността на компанията в методологичен и приложен аспект е възможно и необходимо.

Дисертационният труд е **разработен задълбочено, прецизно и аргументирано. Цитирани са становищата на голям брой автори** по разглежданите проблеми. Списъкът с използваната литература съдържа 81 източника от които 48 от български автори, 24 от чужди автори, три нормативни акта и 6 интернет страници.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Авторката демонстрира **способност да провежда самостоятелно научно изследване и да интерпретира получените резултати, да откроява съществуващи проблеми и да изразява своето становище.**

Разработката съдържа редица научни и научно-приложни резултати, по-съществени от които са следните:

- Извършено е задълбочено изследване на методологията и методиката на бизнес анализа на обекти, имащи отношение към управлението на стойността на компанията – приходи, оперативна печалба, бизнес ефективност, доходност на бизнеса, финансов риск и финансова устойчивост. Проучени са становищата на редица автори по разглежданата проблематика, като са изложени собствените възгледи на авторката и ефикасни методически решения;
- Изяснени са ролята и задачите на бизнес анализа в качеството му на функция и инструмент на корпоративния мениджмънт при управлението на стойността на компанията. Авторката е маркирала три основни задачи на анализа в това отношение, като същевременно е дала някои насоки и препоръки към бизнес анализаторите;
- Предложени са аналитични модели, подходи и решения, свързани с анализа на ключовите фактори, влияещи върху стойността на компанията, измерването на добавената стойност през годината, възвръщаемостта на инвестирания капитал и определянето на справедливата стойност на компанията към даден момент;
- Концепцията за управление на стойността (VBM – Value Based Management) е интегрирана в балансираната карта за анализ и стратегически мениджмънт (BSC), което превръща стойността на компанията във важен бизнес индикатор, наблюдаван перманентно и в една от основните и стратегически цели. Тази част на разработката съдържа ценни авторски идеи и препоръки за

практическо разработване и внедряване на Балансирана система от показатели (BSC – Balanced Scorecard) в предприятието;

- Предложените в дисертационния труд от авторката идеи, модели и решения са приложени на практика в емпиричното изследване, което представлява анализ и оценка на индустриална компания. По същество то демонстрира възможностите на съвременния бизнес анализ във връзка с управлението на стойността на компанията и представлява практическа реализация на една цялостна, оригинална и ефикасна методика за анализ и оценка на компания.

Постигнатите в дисертационния труд научни и научно-приложни резултати доказват, че **авторката е успяла да изпълни дефинираните в увода цели и задачи.**

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Приемам първите четири приноса, посочени от авторката в заключението на дисертационния труд и в автореферата за реални и обективни. Те съответстват на постигнатите научни и научно-приложни резултати и се свеждат до следното:

- На базата на направената характеристика на концепцията за управление на стойността (във втора глава) са дефинирани няколко основни групи задачи на бизнес анализа във връзка с управлението на стойността на компанията (в трета глава), като към всяка група има дефинирани конкретни подзадачи. В тази връзка са характеризирани обектите на анализа, като целта е той да обхване всички по-съществени фактори от които зависи стойността на компанията;
- Концепцията за управление на стойността (VBM) е обвързана с модела на балансираната карта за анализ и стратегически мениджмънт (BSC), като по този начин стойността на компанията се превръща във водеща стратегическа цел. Разработената в трета глава примерна балансирана карта на индустриална компания акцентира върху практическата реализация на идеята за интегрирането на двете концепции;
- Предложен е разширен модел на икономическата добавена стойност (EVA – Economic Value Added), който позволява да се изследва влиянието на фактори като натуралните продажби, асортиментната структура на продажбите, продажните цени и ефективността на бизнеса. По този начин може да се анализира и моделира процесът на създаване на стойност в предприятието;

- Извършената оценка на справедливата стойност на собствения капитал на „Слънчо“ АД по метода на дисконтираните бъдещи парични потоци (в четвърта глава) демонстрира възможностите на бизнес анализа по отношение на управлението на стойността на компанията, тъй като се базира на резултатите от анализа на продажбите, оперативната печалба и бизнес ефективността. Тя представлява практическа реализация на една цялостна и завършена методическа схема за анализ и оценка на индустриална компания, разработена от авторката.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Докторантката е представила три самостоятелни публикации на български език – две научни статии в колективни монографии и един доклад от конференция в сборник с доклади. Те включват важни части от дисертационния труд. Разглежданата в тях проблематика кореспондира на неговите обект, предмет, цели и задачи.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът е с обем 44 страници. Той достоверно и обективно отразява съществените моменти от дисертационния труд – обект, предмет, цели, задачи, теза и хипотеза, методология, обхват и ограничения на научното изследване; резюме на съдържанието на дисертационния труд, справка за приносите, списък на публикациите по темата и декларация за оригиналност.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Препоръката ми към докторантката е в бъдеще да задълбочи изследването по линия на неговата апробация, като участва в екип по разработване на балансирана карта на индустриална компания, на базата на резултатите от анализ и оценка на нейната справедлива стойност.

8. Заключение

Дисертационният труд „Методологични и приложни аспекти на бизнес анализа при управлението на стойността на компанията“ представлява самостоятелно и оригинално изследване, съдържащо редица положителни научни и научно-приложни резултати, някои от които безспорни приноси за теорията и практиката на бизнес анализа. Трудът отговаря на всички критерии и изисквания за присъждане на образователната и научна степен „доктор“, съгл. чл. 6, ал. 3 на ЗРАСРБ.

Давам своята положителна оценка и препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да присъдят на Албена Огнянова Георгиева образователната и научна степен „доктор“ в професионално

направление 3.8 „Икономика“, научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (Счетоводна отчетност и анализ)“.

26.04.2022г.
София

Подпис:

A handwritten signature in blue ink, consisting of several stylized, overlapping loops and lines, positioned to the right of the word 'Подпис:'.